

МЕТОДОЛОГИЯ

Престъпления, обвиняеми и осъдени лица

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП). Обхваща дейността на окръжните и районните съдилища на територията на страната по наказателни дела от общ, частен и административен характер.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер.

Съгласно Закона за съдебната власт, (изм. и доп. ДВ. бр.32 от 26 Април 2022г.), се закрива Специализираният наказателен съд (СпНС). Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на **престъпленията, обвиняемите и осъдените лица** се включва информацията от наказателните дела с влязла в сила присъда през отчетната година.

Престъпленията, завършили с осъждане са тези, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се отчита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. В случай, че дело приключи с оправдателна присъда за всички лица, извършители на престъплението, то се отчита за завършило с оправдаване. Престъпление се отчита за завършило с прекратяване, когато спрямо извършителя или всички извършители делото е прекратено.

Престъпленията, завършили с осъждане по местоизвършване се отнасят по области и общини, съгласно административно-териториалното деление на страната. Извършените престъпления в чужбина, подсъдни на съдилищата в Република България, се включват в общия брой на престъпленията.

Обвиняемите лица са ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

Осъдените лица са тези, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

Когато в рамките на едно наказателно дело, лице е осъдено за няколко престъпления, извършени на територията на различни населени места в страната, лицето се разпределя по местоизвършване на най-тежкото наказуемо престъпление по области и общини, съгласно административно-териториалното деление на страната.

Броят на обвиняемите и осъдените лица не съвпада с физическия им брой, тъй като едно лице може да се яви в качеството на обвиняемо или осъдено лице няколко пъти през календарната година в различни наказателни дела.

Оценката за населението към 31.12.2022 г. отразява промените в броя и структурите на населението регистрирани при Преброяване 2021. В тази връзка е налице прекъсване в динамичния ред за всички коефициенти за 2022 година.